

6. HRVATSKI SEMINAR O TLAČNOJ OPREMI

Šesti hrvatski seminar o tlačnoj opremi održan je 14. svibnja ove godine u velikoj dvorani Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u Zagrebu i okupio je više od 250 sudionika.

**Ovogodišnji Seminar
okupio je uistinu velik
broj sudionika...**

Ovogodišnji, 6. po redu Hrvatski seminar o tlačnoj opremi koji je održan 14. svibnja u Zagrebu po mnogočemu je bio poseban. Naime, Seminar je održan razmjerno kratko vrijeme nakon što su doneseni svi propisi iz područja opreme pod tlakom koji su bili potrebni da bi se ono uskladilo s praksom u zemljama Europske unije. Uz to, ovlašteno je i prvo tijelo za ocjenu sukladnosti u Hrvatskoj, a još je nekoliko drugih tvrtki, tijela i ustanova u međuvremenu dobilo ovlaštenja za obavljanje određenih djelatnosti u području opreme pod tlakom. Isto tako, ovogodišnji je Seminar okupio najviše sudionika do sada, čak 250. To je s jedne strane pokazatelj iznimno velikog zanimanja za područje opreme pod tlakom, no s druge je strane također pokazatelj da donošenjem potrebnih propisa i davanjem ovlaštenja za obavljanje nekih djelatnosti u tom području svi problemi nisu (još) riješeni i da su se čak pojavili i neki novi koje će tek trebati rješavati u vremenu do pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Kao što je uobičajeno, Seminar je započeo pozdravnim govorima predstavnika organizatora i suorganizatora. Stoga je brojne okupljene u ime organizatora Seminara, tvrtke ENERGETIKA MARKETING pozdravio Branko ILJAŠ, dipl. ing, a potom su uslijedili pozdravni govori predstavnika suorganizatora. U ime Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva okupljene je pozdravila Nevenka ZRINSKI LOVRIĆ, dipl. oec. iz Uprave za industriju i privatizaciju MINGORP-a, u ime Agencije za opremu pod tlakom njezin privremeni ravnatelj, Ante DIZDAR, dipl. ing, a u ime Hrvatske akreditacijske agencije Vladimir MUCKO, dipl. ing. Pozdravni je govor također održao ravnatelj Hrvatskog zavoda za norme, dr. sc. Dragutin FUNDA koji je najavio da se tijekom lipnja očekuje primanje HZN-a u punopravno članstvo Europskog odbora za normizaciju (CEN) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (CENELEC). Konačno, u ime dekana Fakulteta strojarstva brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu

sudionike Seminara pozdravio je prof. dr. sc. Mladen ANDRASSY, dipl. ing.

U prvom predavanju je gđa. Lovrić podrobno prikazala stanje zakona i propisa iz područja opreme pod tlakom. Pri tome je, između ostalog, najavila mogućnost uvođenja tzv. korisničkog inspektorata za velike tvrtke koje bi tada dio postupaka ocjene sukladnosti mogle obavljati same, a i uvođenje posebnog dijela posvećenog opremi pod tlakom na internetskim stranicama MINGORP-a na kojem će se nalaziti svi potrebni podaci o tijelima za ocjenu sukladnosti, odobrenim tijelima te priznatim i neovisnim organizacijama s njihovim ovlaštenjima u području opreme pod tlakom.

U sljedećem je izlaganju Božidar ĆORIĆ, ing, iz tvrtke TÜV Croatia opisao postupke za dobivanje odobrenja za konstrukciju, proizvodnju i stavljanje na tržište. Uz to, ukratko je prikazao brojne djelatnosti svoje tvrtke kao prvog tijela za ocjenu sukladnosti u Hrvatskoj.

Uslijedila su dva izlaganja predavača iz OPT-Agencije. U predavanju gosp. Dizdara bilo je riječi o evidenciji opreme pod tlakom i određivanju termina periodičkih pregleda, dok je Davor VUKELIĆ, dipl. ing. prikazao postupak prijave nove opreme pod tlakom. Pri tome je naglasio da u području opreme pod tlakom od listopada 2008. godine vrijede isključivo novodoneseni hrvatski propisi.

Sljedeće je izlaganje bilo posvećeno akreditaciji pravnih i fizičkih osoba koje sudjeluju u postupku ocjene sukladnosti i periodičkih pregleda opreme pod tlakom, a o tome je govorio gosp. Mucko. Primjenu normi i drugih tehničkih specifikacija u narednom je predavanju pojasnio Milivoj DRUSANY, dipl. ing, iz tvrtke Inženjering za naftu i plin. Nakon toga uslijedilo je predavanje koje je u ime skupine stručnjaka s FSB-a održao prof. dr. sc. Zdenko TONKOVIĆ, dipl. ing, a koje

... koje su, između ostalih, pozdravili i ravnatelj HZN-a...

... i prof. Andrassy u ime FSB-a

Kao i uvijek: brojni predavači sa zanimljivim i aktualnim izlaganjima...

*... i razmjena
iskustava s
kolegama 'na
licu mjesta'*

je bilo posvećeno primjeni metode konačnih elemenata za procjenu cjelovitosti posuda pod tlakom, dok je u predavanju prof. Švaiča pojašnjena izrada dokumentacije za stabilnu opremu pod tlakom.

*U predavanjima
sakupljenima u Zborniku
radova mogle su se pronaći
brojne novosti iz područja
opreme pod tlakom...*

*... a svakako će svima
od koristi biti i 'Zbirka
naputaka u području
opreme pod tlakom'*

Sljedeća dva predavanja održali su stručnjaci iz INA-e. U ime skupine autora iz Rafinerije nafte Rijeka Marko HANZA, dipl. ing. je izložio iskustva pilot-projekta opremanja procesnog postrojenja 326 HDS/BHK uz usklađivanje s novom regulativom za preglede i ispitivanja opreme pod tlakom, dok je mr. sc. Frane NOVAK, dipl. ing. prikazao iznimno zanimljiv projekt premještanja kolone s postrojenja aromati na postrojenje deizopentanizacija u riječkoj rafineriji.

Posljednje predavanje na Seminaru bilo je posvećeno djelatnosti tvrtke TPK - Zavod za energetsku i procesnu opremu i održao ga je Zdravko SKOČIĆ, dipl. ing. koji je pri tome najavio kako bi TPK - Zavod uskoro trebao postati drugo tijelo za ocjenu sukladnosti u Hrvatskoj.

Osim što je privukao golemu i (za organizatore) pomalo neočekivanu pozornost stručne javnosti, Seminar je dao osvrt na stanje zakona i propisa iz područja opreme pod tlakom i informacije o daljnjim aktivnostima koje nadležna tijela provode u tom području kako bi se ono u cijelosti uskladilo s europskom praksom, ali i o problemima koji se pri tome pojavljuju. Uz to, kako je 2008. godine ovlašteno prvo tijelo za ocjenu sukladnosti u Hrvatskoj, iznesena su vrlo korisna iskustva koja su stečena u postupcima za dobivanje odobrenja, proizvodnju i stavljanje na tržište nove opreme pod tlakom.

Isto tako, svakako bi trebalo istaknuti što je svim sudionicima Seminara, uz Zbornik radova, podijeljena i 'Zbirka naputaka iz područja opreme pod tlakom'. Radi se o publikaciji koju je pripremila stručna skupina MINGORP-a s ciljem pojašnjavanja određenih činjenica vezanih uz provođenje propisa i olakšavanje njihove primjene. Zbirka za sada ima četiri naputka i stalno će se ažurirati.

Naravno, kao što je to uobičajeno, na kraju Seminara održana je uvijek zanimljiva diskusija na kojoj su dani odgovori na neka od uistinu ključnih pitanja vezanih uz primjenu novih propisa iz područja opreme pod tlakom. ■

Hvala!

Ovogodišnji Hrvatski seminar o tlačnoj opremi (kao, uostalom, nijedan drugi) ne bi bilo moguće organizirati bez velike pomoći brojnih državnih tijela, ustanova i tvrtki koje su bile suorganizatori i/ili poslovni partneri i sponzori.

Stoga hvala svima!

Suorganizatori:

Ministarstvo gospodarstva,
rada i poduzetništva
Agencija za opremu pod
tlakom
Hrvatska akreditacijska agencija
Hrvatski zavod za norme
Fakultet strojarstva i brodo-
gradnje Sveučilišta u Zagrebu

Sponzori i poslovni partneri:

Đuro Đaković Kotlovi, Slavonski
Brod
Đuro Đaković Zavarene posude,
Slavonski Brod
ESE projekt, Zagreb
Hydac, Zagreb
Numikon, Zagreb
Sladović, Zagreb
TPK Orometal, Oroslavje
TPK - Zavod, Zagreb
Vatro-servis, Trnovec
Viessmann, Zagreb

Pitanja i odgovori

Odgovori na pitanja koja su pristigla do održavanja Seminara i na ona koja su postavljena na samom Seminaru pripremljeni su na osnovi dostavljenih pisanih odgovora i tonskog zapisa diskusije na Seminaru.

Koji je razlog uvođenja akreditacije za ispitne stanice sigurnosnih ventila kao ispitnog i umjernog laboratorija, tj. kako se primjenjuje HRN EN 17 025?

Kakva je praksa u Europskoj uniji?

Pisani je odgovor na to pitanje poslao prof. Švaić:

'Tijelo za ispitivanje i podešavanje sigurnosnog pribora (ventila sigurnosti) mora imati akreditaciju prema HRN EN 17 020 ili HRN 17 025 (alternativa za one laboratorije koji ga već imaju pa će za obavljanje tih poslova proširiti akreditaciju).'

Taj je odgovor nakon Seminara dopunila gđa. Zrinski Lovrić:

'Sukladno članku 18. i Dodatku II. Pravilnika o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (NN 138/2008), propisani su uvjeti koje mora zadovoljiti pravna osoba za obavljanje poslova podešavanja i ispitivanja sigurnosnog pribora. Jedan od uvjeta je i akreditacija prema HRN EN 17 025, budući da se akreditacija smatra najvjerodostojnijim dokazom osposobljenosti i u Europskoj uniji i u Hrvatskoj.'

Koja je svrha i cilj ponovne certifikacije (izjave o sukladnosti tijela za ocjenu sukladnosti, odnosno TÜV Croatia) certifikata o sukladnosti koji je izdao Notified Body iz Europske unije?

Ponovno je u pisanom obliku odgovorio prof. Švaić:

'Svrha i cilj ponovne certifikacije je zaštita hrvatskog tržišta od uvoza opreme koja ne zadovoljava hrvatske pravilnike. Hrvatska do pristupa Europskoj uniji nema uvid i kontrolu nad izdanim dokumentima preko Europske komisije i drugih tijela.'

Na Seminaru se na taj odgovor nadovezala gđa. Zrinski Lovrić:

'Bez obzira na to što je certificiranje obavio Notified Body iz Europske unije, dok Hrvatska ne postane članica EU-a ili s EU-om potpiše sporazum o priznavanju ocjene sukladnosti i industrijskih proizvoda i EU ne priznaje hrvatske certifikate za proizvode ni hrvatsku oznaku sukladnosti, ni Hrvatska ne priznaje certifikate iz EU-a. To je razlog zašto se ponovno mora raditi certifikacija. Dakle, proizvod na hrvatskom tržištu mora imati hrvatski certifikat.'

Može li se iz zemalja Europske unije uvesti rabljene parni kotao i može li se za njega u Hrvatskoj dobiti uporabna dozvola?

Isto tako, može li se iz zemalja EU-a uvesti nova tlačna oprema i može li se i za nju u Hrvatskoj dobiti uporabna dozvola?

Kratak i jasan odgovor na to pitanje na Seminaru je dao gosp. Dizdar:

'Ne postoji zakonska osnova za zabranu uvoza rabljene opreme pod tlakom iz zemalja Europske unije. Međutim, Agencija za opremu pod tlakom i druga nadležna tijela nisu 'sretna' zbog uvoza takve opreme. Kod prvog pregleda takve uvezene opreme tražit će se dodatna ispitivanja, a prema potrebi i angažirati tijelo za ocjenu sukladnosti (za sada je to TÜV Croatia) pa bi troškovi takvih ispitivanja mogli biti jednaki kao za novi proizvod.'

Jesu li cjevovodi pod tlakom (plinovodi ili na-ftovodi) koji su izvan, odnosno unutar plinske ili stanice objekti koji se ubrajaju u tlačnu opremu?

Pisani odgovor prof. Švaića glasio je:

'Ako se radi o magistralnim cjevovodima i njihovim kompresorskim i redukcijskim ili mjernim stanicama, one predstavljaju sustave s podtlakom, no ako su projektirane isključivo za potrebe tog cjevovoda, smatraju se njegovom dodatnom opremom i isključene su iz Pravilnika o tlačnoj opremi - članak 1, točka 3.1 (NN 135/2005, 44/2006 i 126/2008).'

Međutim, standardna oprema u tim stanicama kao što su uređaji za mjerenje, ventili, regulatori tlaka, sigurnosni ventili, filtri, izmjenjivači topline i posude nisu izuzeti iz Pravilnika o tlačnoj opremi.'

Ako se unutar 'ograde' plinske, odnosno naftne stanice izvode radovi na preinakama (zavarivanje i rezanje) cjevovodnog sustava, treba li se obavijestiti Agencija za opremu pod tlakom?

Naime nije jasno koji je to zaporni organ koji definira opremu pod tlakom.

Što ako se radovi izvode unutar 'ograde' takve stanice, koji obuhvaćaju samo demontažu, odnosno montažu armature i/ili regulacijske opreme (bez zavarivanja i rezanja)?

I na to je pitanje od prof. Švaića dobiven pisani odgovor:

'Pravilnik o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (NN 138/2008) odnosi se samo na standardnu opremu ako se radi o plinskoj, odnosno naftnoj stanici magistralnog cjevovoda.'

Ako su redukcijske, kompresorske, regulacijske i slične stanice namjenski rađene za magistralni cjevovod (naftovod ili plinovod), onda ne potpadaju pod Pravilnik. Pod njega potpada samo standardna oprema koja je ugrađena u stanicu: izmjenjivači, ventili, sigurnosni ventili. Dakle, radovi na takvim

stanicama ne potpadaju pod Pravilnik, osim ako se ne izvode na spomenutoj opremi.'

Kako je uređeno ispitivanje vatrogasnih aparata s CO₂ s obzirom na čl. 13. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (NN 35/94) te čl. 16 njegovih Izmjena i dopuna (NN 55/94, 103/96, 130/2007)?

I opet, pisani odgovor prof. Švaića:

'Kontrolna ispitivanja vatrogasnih aparata nemaju veze s Pravilnikom o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (NN 138/2008). Periodički pregledi definirani su u Dodatku V, točka 6. i oni se odnose isključivo na otpornost na tlak.

Funkcionalnost aparata za gašenje požara nije predmet Pravilnika.

U vezi s time, trebat će napraviti dogovor između nadležnih državnih tijela (slično kao što je napravljeno za spremnike u vozilima) tako da se ta problematika riješi.'

No, taj je odgovor na Seminaru dopunila gđa. Zrinski Lovrić:

'Aparati za gašenje požara i boce za ronjenje su tlačna oprema samo do trenutka njihovog punjenja. Nakon toga više ne spadaju pod tlačnu opremu, već se definiraju drugim propisima.

Činjenica je da se često postavljaju pitanja vezana uz pravilnik o ispitivanju takve opreme koji je u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva može inicirati izmjene tog pravilnika (koje su u tijeku) i spomenuta pitanja dostaviti u MUP kako bi se pri tim izmjenama uzeli u obzir problemi koji nastaju.'

Kako je uređeno atestiranje (pregled i ispitivanje) sustava (baterija boca, odnosno spremnika) koji su punjeni s CO₂, FM200 itd?

Također, pisani odgovor prof. Švaića:

'Boce koje se stavljaju na tržište, a koriste se u stabilnim uređajima za gašenje požara, s obzirom na to da se transportiraju u stanicu i iz stanice u kojoj se pune, spadaju pod ADR i Pravilnik o pokretnoj tlačnoj opremi (NN 126/2008).

Sama instalacija predstavlja sklop i spada pod Pravilnik o tlačnoj opremi (NN 135/2005, 44/2006 i 126/2008).'

Kako je uređeno atestiranje (pregled i ispitivanje) spremnika za ukapljeni naftni plin za vozila koji su stariji od dvije godine, a koji nisu ugrađeni niti imaju certifikat od Centra za vozila Hrvatske?

Prof. Švaić dao je pisani odgovor i na to pitanje:

'Automobilski spremnici za ukapljeni naftni plin ne spadaju pod Pravilnik o pregledima i ispitivanju

opreme pod tlakom (NN 138/2008) nakon što su stavljeni na tržište.'

Isto tako, dopunila ga je gđa. Zrinski Lovrić:

'Automobilski spremnici za ukapljeni naftni plin, prema novim propisima iz područja opreme pod tlakom, više ne spadaju pod nadležnost Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Međutim, održani su sastanci s Ministarstvom unutarnjih poslova i Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture (čija je to nadležnost) i to je u prijelaznom roku riješeno tako da je to za sada u nadležnosti Agencije za opremu pod tlakom.

Prema podacima dobivenima od MMPI-ja, novi pravilnik bi trebao biti dovršen i objavljen u lipnju 2009. godine. U njemu će ta problematika biti definirana kako je to riješeno u Europskoj uniji. Primjerice, vijek trajanja spremnika bit će 10 godina i nakon toga će za njega ponovno trebati dati ocjenu sukladnosti.'

Je li izgledno da se uskoro licencira još koji Notified Body osim TÜV Croatije? Naime, njezin sadašnji 'monopolistički' položaj je posve neprihvatljiv sa stanovišta rokova i cijene.

Primjerice, cijena u ponudi TÜV Croatije za evaluaciju dokumentacije stranog Notified Bodyja te pregled i verifikaciju za 70 uvezenih posuda pod tlakom više je nego dvostruko veća od cijene stranog Notified Bodyja koji prati proizvodnju od početka te je kontrolira i kod proizvođača u raznim zemljama. Neke cijene koje su dobili montažeri u pripremi ponuda za cjevovode upućuju na to da su pristup formiranju cijena i iznosi posve nejasni i različiti, ali u svakom slučaju pretjerani.

Odgovor je prije Seminara u pisanom obliku dostavila gđa. Zrinski Lovrić:

'Sukladno Zakonu o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocijeni sukladnosti (NN 158/2003, 79/2007) te Pravilniku o tlačnoj opremi (NN 135/2005, 44/2006, 126/2008), ocjenu sukladnosti tlačne opreme provode tijela za ocjenu sukladnosti koja je ovlastio ministar gospodarstva, rada i poduzetništva koja će ulaskom Hrvatske u Europsku uniju biti prijavljena Europskoj komisiji (Prijavljena tijela) i time biti ovlaštena za cijelo područje EU-a.

Ministar ovlašćuje tijelo za ocijenu sukladnosti ako zadovoljava uvjete članka 12, stavka 2. Pravilnika o tlačnoj opremi. Ocjenu osposobljenosti tijela za Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva obavlja Hrvatska akreditacijska agencija.

Do sada je u Hrvatskoj ovlašteno samo jedno tijelo za ocjenu sukladnosti tlačne opreme (TÜV Croatia iz Slavonskog Broda). Ono je do sada jedino uspjelo zadovoljiti postavljene uvjete. Drugo tijelo za ocjenu sukladnosti bi, prema posljednjim informacijama,

trebalo do kraja godine dobiti potrebna ovlaštenja, a radi se o tvrtki TPK Zavod iz Zagreba.

Interes svake zemlje, pa i Hrvatske, je poticanje osnivanja nacionalnih tijela za ocjenu sukladnosti. Sukladno navedenom, MINGORP je poduzeo niz aktivnosti kako bi zainteresirao hrvatske pravne osobe da postanu tijela za ocjenu sukladnosti. U postupku ocjene osposobljenosti je još jedno tijelo za ocjenu sukladnosti te se očekuje da će do kraja 2009. godine biti ovlašteno.

Također, velike tvrtke ('grupacije') mogu, prema čl. 14. Pravilnika o tlačnoj opremi, osnovati Korisnički inspektorat koji obavlja poslove ocjene sukladnosti za svoju grupaciju umjesto tijela za ocjenu sukladnosti. Korisnički inspektorat ovlašćuje ministar gospodarstva, rada i poduzetništva. Na taj način ne samo da se skraćuju rokovi ocjene sukladnosti, već se smanjuju i troškovi za njezinu provedbu.

Što se tiče, cijena usluga TÜV Croatia, prema saznanjima MINGORP-a (budući da on nadzire njezin rad kao tijela za ocjenu sukladnosti), one nisu monopolističke i niže su od cijena tijela za ocjenu sukladnosti (Notified Bodyja) iz zemalja u okruženju.

S obzirom na optužbe za 'monopol', za riječ se na Seminaru javio Đuro TUNJIĆ, dipl. ing, direktor tvrtke TÜV Croatia i pokušao pojasniti problematiku:

'TÜV Croatia je svoju inspektorsku cijenu po danu snizila za 20% otkako je postala tijelo za ocjenu sukladnosti upravo da bi izbjegnula situaciju da bude optuživana za monopol. TÜV Croatia bi doista bila sretna da se konačno imenuje još jedno tijelo za ocjenu sukladnosti i da se može vratiti na cijene koje su vrijedile ranije (od 1999, otkako tvrtka djeluje u Hrvatskoj, cijene su snižene tek 2009. godine).

Kada se radi o primjedbama na cijene u dijelu koji se odnosi na kontrolu uvezene opreme i priznavanje stranih isprava, treba reći da je TÜV Croatia vodila pregovore s domaćim projektantskim i inženjerskim kućama o preuzimanju dijela poslova (TÜV Croatia ima pravo podugovarati jedan dio svojih usluga), no njihova je cijena bila i za 25% viša od cijene koju uobičajeno dogovara TÜV Croatia. Uz to, cijena TÜV Croatia za ocjenu dokumentacije je 2,5 - 3 puta niža od cijene koja vrijedi u zemljama Europske unije.

Bitno je reći da će pojavljivanjem novog tijela za ocjenu sukladnosti doći do situacije da se pregovara o komercijalnim uvjetima. Međutim, treba istaknuti da se neće moći pregovarati o tehničkim uvjetima!

Naravno, ako se spomenute cijene (npr. cijena inspektora po danu TÜV Croatia iznosi 3000 kuna) usporede s onima koje su vrijedile kada je te poslove radila nekadašnja Inspekcija za posude pod tlakom Državnog inspektorata, onda su one više. No,

ni cijene novoosnovane Agencije za opremu pod tlakom neće biti mnogo niže od onih koje ima TÜV Croatia.'

Kako je riješena problematika priznavanja svih vrsta atesta (za zavarivače, postupke, certifikaciju pogona itd). Naime, često se postavlja pitanje tko je to ovlastio tijelo za ocjenu sukladnosti (TÜV Croatia) da priznaje ili ne priznaje i odlučuje što vrijedi ili ne vrijedi na tržištu?

Odgovor je na Seminaru ponudila gđa. Zrinski Lovrić:

'Ispitivanja vezana za tlačnu opremu, u bilo kojem obliku, ako je riječ o laboratoriju, mogu raditi samo akreditirani laboratoriji, tj. oni koji su prošli postupak akreditacije pri Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji i koji o tome imaju potvrdu. Ako je pak riječ o neovisnoj priznatoj organizaciji, za bilo koja ispitivanja tog oblika, ona mora imati ovlaštenje Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.'

Pri kojem tijelu danas djeluje ispitna komisija za energetska zvanja koja je do kraja 2008. godine djelovala pri Inspekciji posuda pod tlakom Državnog inspektorata? Gdje se sada mogu prijavljivati kandidati za polaganje ispita za energetska zvanja?

Tko i kada provodi osposobljavanja za energetska zvanja i tko provodi osposobljenost rukovatelja na postrojenjima u eksploataciji?

Tko provodi obuku, ispituje i daje potvrde za rad osoba koje nemaju položeni stručni ispit za energetska zvanja?

Tko, kada i kako provodi nadzor, odnosno inspekciju u skladu s pravilnikom o stručnoj spremi, radnom iskustvu te obveznom osposobljavanju i načinu provjere znanja za radnike koji obavljaju poslove i zadatke rukovanja energetskim uređajima?

Kako se radilo o pitanju koje je postavljeno na Seminaru i kako nije bilo vremena tada dati odgovor, na njega je nakon Seminara u telefonskom razgovoru kratko odgovorio gosp. Dizdar:

'Za odgovor na to pitanje nadležna je Uprava za energetiku Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.'

Isto tako, sažet i kratak pisani odgovor dostavio je i prof. Švaić:

'Odgovor treba potražiti u odgovarajućem zakonu i Državnom inspektoratu.'

Kada je riječ o periodičnim pregledima opreme pod tlakom niske razine opasnosti, u Pravilniku o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (NN 138/2008) je definirano da tu opremu može pregledavati stručna fizička osoba koja je

osposobljena za provođenje periodičkih pregleda ili stručna pravna osoba (trgovačko društvo) koja je registrirana i osposobljena za obavljanje pregleda i ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.

Tko može osposobiti takvu fizičku ili pravnu osobu za provođenje periodičkih pregleda i koji su potrebni dokazi da je ona osposobljena?

Što od opreme za ispitivanje opreme pod tlakom mora imati takva pravna ili fizička osoba?

Koji je opseg ispitivanja opreme pod tlakom niske razine opasnosti (tj. je li dovoljan vizualni pregled ili je potreban veći opseg ispitivanja, primjerice, tlačna proba, snimak zavora, mjerenje debljine stijenke posude itd)?

Koji su rokovi ispitivanja opreme pod tlakom niske razine opasnosti?

Kako je i to pitanje bilo postavljeno na Seminaru, na njega je kasnije pisano odgovorio gosp. Dizdar:

'Kada je riječ o periodičkim pregledima opreme pod tlakom niske razine opasnosti, u Pravilniku o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (NN 138/2008) je definirano da tu opremu može pregledavati stručno tijelo (stručna fizička osoba, stručna pravna osoba) za pregled opreme pod tlakom koje je osposobljeno za provođenje periodičkih pregleda opreme

pod tlakom niske razine opasnosti.

Isto tako, u Pravilniku je propisano da su kriteriji kojima mora zadovoljiti stručno tijelo dani u važećem propisima iz područja zaštite na radu. Misli se na: Zakon o zaštiti na radu (NN 59/96, 94/96, 114/2003 i 86/2008), Pravilnik o uvjetima pod kojima pravne osobe mogu obavljati

poslove zaštite na radu (NN 14/2002 i 126/2003) i Pravilnik o ispitivanju radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanom opasnošću (NN 114/2002, 131/2002 i 126/2003).

Ovlaštenja za ispitivanje strojeva i uređaja sa povećanom opasnošću izdaje Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Kada su u pitanju rokovi ispitivanja opreme pod tlakom niske razine opasnosti, u Pravilniku o

pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom propisano je da vlasnik, odnosno korisnik mora provoditi ili dati provesti pregleda i ispitivanja u vremenskim razmacima koje je propisao proizvođač opreme. Iz navedenog je jasno da proizvođač propisuje rokove i vrste ispitivanja takve opreme.'

Prof. Švaić je također pisano odgovorio:

'Vlasnik je prema Pravilniku o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (NN 138/2008) dužan pregledavati i održavati opremu prema uputama proizvođača i o tome viditi pisanu evidenciju. Ako za to nije osposobljen ili ne želi to raditi ili ne želi to povjeriti svom osposobljenom djelatniku, može to isto povjeriti registriranoj pravnoj osobi.

Osposobljavanje takve fizičke ili pravne osobe za provođenje periodičkih pregleda i dokazivanje njezine osposobljenosti za to regulira Zakon o zaštiti na radu (NN 59/96, 94/96, 114/2003 i 86/2008).

Od opreme za ispitivanje opreme pod tlakom takva pravna ili fizička osoba ne mora imati ništa posebno, osim onoga što je potrebno da se obave radnje koje je predvidio proizvođač.

Opseg ispitivanja opreme pod tlakom niske razine opasnosti obuhvaća samo one radnje koje je predvidio proizvođač u uputama za održavanje.

Rokovi ispitivanja opreme pod tlakom niske razine opasnosti su oni koje je predvidio proizvođač.'

Koji su rokovi pregleda (umjeravanja i podešavanja) sigurnosnih ventila?

Postoji li kakva obveza u tom smislu u vezi manometara?

I to je pitanje bilo postavljeno na Seminaru i ponovno je na njega pisano odgovorio gosp. Dizdar:

'U Pravilniku o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (NN 138/2008) propisano je da se sigurnosni pribor (uključuje i sigurnosne ventile) mora održavati i podesiti prema uputama proizvođača i tehničkim specifikacijama, najmanje jedanput u dvije godine i to prije vanjskog pregleda, računajući od prvog pregleda opreme pod tlakom.

Isto tako, u navedenom Pravilniku propisano je da rok obaveznog pregleda sigurnosnog pribora može se skratiti kada Agencija za opremu pod tlakom, uzevši u obzir rizika od otkaza, grupu fluida, tlak i volumen, odnosno nazivni promjer tlačne opreme, to smatra za neophodno.'

Pisani odgovor prof. Švaića bio je sljedeći:

'Ventili sigurnosti su definirani u Pravilniku o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (NN 138/2008). Dakle, odgovor je: svake dvije godine.

Umjeravanje manometara propisano je Zakonom o mjeriteljstvu (163/2003, 194/2003 i 111/2007).'

